

ת"פ 66659/07/19 - בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נגד פלוני

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 66659-07-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד פולינה מלצר

נגד

הנאשם

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד עלא תילאווי

גזר דין

כתב האישום המתוקן; הסדר הטיעון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, ולאחר שהעיד אביה של המתלוננת, בכתב אישום מתוקן בעבירות של **תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג)**, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

על פי העובדות הנאשם והמתלוננת בני זוג נשואים מזה כ-8 שנים ולהם שלושה ילדים קטינים והם מתגוררים בטייבה. ביום 22.7.19 בשעה 18:30 בחדר השינה התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת אודות טענתה שהנאשם מנהל קשר עם אחותה. במהלך הוויכוח, תקף הנאשם את המתלוננת, דחף אותה בשתי ידיו, הכה אותה בפניה באגרופיו ונגרמה לה לחבלה.

בנסיבות אלה, יצר הנאשם קשר עם אביה של המתלוננת וביקש ממנו להגיע לבית. כשהגיע האב לבית ביקשה ממנו המתלוננת שיסייע לה, אולם הוא דחף אותה בידיו ממנו וניסה להרגיעה. המתלוננת נמלטה לחדר הילדים, נטלה את מכשיר הטלפון הסולארי של אחד הילדים, התקשרה לאחותה וביקשה ממנה להגיע לבית. כשהגיעה האחות לבית, ביחד עם אימן, הן דפקו על דלת הכניסה וביקשו להיכנס, והמתלוננת ניסתה לצאת דרך חלון המטבח בבית, אך הנאשם איים עליה: "אל תלכי למשטרה ולא להגיש תלונה ואם את עושה את זה את תשלמי ביוקר, את, אמא שלך והילדים".

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות בדמות המטומה סביב עין שמאל.

2. ביום 9.11.20 הודיעו ב"כ הצדדים שהגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן (במ/1) ויורשע. הוסכם שהנאשם ישלח לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו, אשר לבקשת ההגנה, יבחן את שאלת סיום ההליך ללא הרשעה, כשעמדת המאשימה היא להרשעה. לא היתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש.

תסקירי שרות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 20.10.21 עולה כי הנאשם בן 37, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 5-10, מתגורר עם משפחתו בטייבה. הנאשם מנהל עסק פרטי בתחום מיזוג אוויר מאז 2013 ובנוסף לעבודתו הציג מסמכים על סיום קורס חובש רפואת חירום וקורס נהג אמבולנס מדצמבר 2020. השרות ציין שנכח התיק הנוכחי הנאשם טרם החל להתנדב כנהג אמבולנס, התנדבות המחייבת היעדר רישום פלילי. הנאשם סיים 14 שנות לימוד עם בגרות חלקית, לאחר סיום הלימודים השתלב בעבודה עם אחיו הבכור בתחום מיזוג האוויר. הנאשם נעדר עבר פלילי, אביו נפטר בשנת 1993 ואמו סובלת מבעיות בריאותיות ומתקיימת מקצבה של הביטוח הלאומי. הנאשם נשוי מאז שנת 2009 ושלל בעיות לאורך חיי הנישואים, כמו גם שימוש באלימות נגד המתלוננת. הנאשם קיבל אחריות על העבירות אותן ביצע, הביע הבנה לחומרתן וכן צער וחרטה, אך שלל כל כוונה לפגוע במתלוננת ומתאר כי ברקע לעבירות קשייו להתמודד עם סיטואציה רגשית מורכבת וטעונה שהוא ואשתו עוברים, ותיאר שהתנהגותו האלימה נבעה מתחושות תסכול, עלבון ופגיעה בכבודו לאור החשדות שהמתלוננת ייחסה לו. על מנת להעמיק באבחון התבקשה דחייה בת חודשיים.

מתסקיר משלים מיום 2.1.22 עולה כי הנאשם הציג מסמך רפואי לפיו בנו הצעיר אובחן על הרצף האוטיסטי לפני כשנה. בנוסף, דיווח הנאשם על החמרה במצבה הבריאותי של אמו. הנאשם שב וביטא צער וחרטה עמוקים אודות מעשיו והדגיש כי העבירות אינן מאפיינות אותו וחרירות ביחס לאורח חייו התקין. השרות העריך שללא מעורבות טיפולית במצבו של הנאשם, קיים סיכון להישנות התנהגות אלימה, בעיקר נוכח קיומו של קושי לשלוט בכעסים במצבים בהם חווה פגיעה בתדמיתו, בכבודו או ברגשותיו, אולם נוכח העדר התייחסות מצד המתלוננת (אותה לא הצליח שרות המבחן לתפוס) והיעדר נזקקות טיפולית בתחום אלימות במשפחה, לא בא שרות המבחן בהמלצה בעניינו.

מתסקיר משלים מיום 9.3.22 עולה כי במהלך תקופת הדחייה השתלב הנאשם בלימודי קורס קירור ומיזוג אוויר תעשייתי כחלק מרצונו לקדם את תפקודו התעסוקתי. הוא ביטא תחושות תסכול מהימשכות ההליך המשפטי אשר מהווה לדבריו גורם מתח בקשר הזוגי עם המתלוננת. בפני הנאשם הוצגו אפשרויות טיפוליות בתחום האלימות הזוגית והשרות התרשם מקשייו לקבל החלטה אודות נזקקותו הטיפולית, שלל כל בעייתיות בקשר הזוגי, הדגיש את החלקים המתפקדים מבחינה תעסוקתית, הורית וחרירות העבירות לקשר הזוגי, וכן את חלופי הזמן מאז ביצוע העבירות. יחד עם זאת, הנאשם ביטא נכונות ראשונית לניסיון טיפולי על מנת לבחון התאמתו לטיפול, אך הצביע על קשיי התארגנות. בפגישה עם המתלוננת היא תיארה את הנאשם כמי שמחזיק בערכים חברתיים מקובלים, בעל תפקוד תעסוקתי גבוה ויכולת התארגנות מיטיבה. הנאשם תואר כבעל מחויבות זוגית ומשתתף בגידול הילדים. יחד עם זאת, תיארה המתלוננת את הנאשם כבעל תפיסות נוקשות אשר מתקשה לגלות גמישות במצבי מתח, בעיקר בסיטואציות רגשיות מורכבות בהן

חש פגיעה או חוסר הערכה מצידה. המתלוננת שללה נקיטה באלימות פיזית מצד הנאשם כלפיה מלבד האירוע דנן, כשלעיתים רחוקות התקיימו ויכוחים בהם נקטו שניהם באלימות מילולית הדדית. היא תיארה שלאורך השנים ניהלו מערכת זוגית בעלת חלוקת תפקידים מסורתית כשהיא התמקדה בעבודה במשק הבית וגידול הילדים, והנאשם דאג למלא את צרכי הבית. המתלוננת דיווחה על רגיעה בקשר בינה לבין הנאשם, כאשר חל שיפור בתקשורת ביניהם, ושללה כל איום מצדו. בנסיבות אלה, התחזקה ההערכה מצד השרות שמעורבות טיפולית תפחית את הסיכון להישנות התנהגות אלימה, והומלץ על דחייה על מנת לעמוד על התקדמות הנאשם בטיפול.

מתסקיר משלים מיום 11.9.22 עולה שבמהלך תקופת הדחייה שולב הנאשם בקבוצה למניעת אלימות זוגית, במסגרתה השתתף גם בסדנת "פעמונים" בנושא התנהלות כלכלית נבונה בתוך המשפחה. הנאשם הגיע לרוב המפגשים, השתתף בפעילויות ובדיונים, התמקד בהצגת פסאדה חיובית אודות התנהלותו הכלכלית בתוך המשפחה והתקשה להבין את קשייו סביב הנושא. השרות התרשם שבשלב זה הנאשם מתמקד בהצגת תפקודו ההורי והזוגי באופן חיובי ומתקשה להתייחס לקשייו סביב נושא הדיון. הוא הדגיש את רצונו להמשיך השתתפותו בקבוצה, וגילה נכונות להשלים את ההליך הטיפולי בו החל והשרות התרשם מגמישות בעמדתו ביחס לנזקקות טיפוליות במצבו כיום, ויותר נכונות להתגייס לטיפול. לאור האמור, התבקשה דחייה נוספת במהלכה ימשיך השירות לעקוב אחרי השתלבות של הנאשם בהליך הטיפולי.

מתסקיר סופי מיום 18.12.22 עולה כי במסגרת תקופת הדחייה הנאשם המשיך לשתף פעולה, גילה אחריות אודות מצבו והקשר עם השרות, והגיע למפגשים הקבוצתיים בזמן ועמד בדרישותיהם. עם סיום סדנת הטיפול, המשיך הנאשם בטיפול בקבוצה למניעת אלימות זוגית, השתתף בשיח הקבוצתי, הביע עמדותיו באופן פתוח ושיתף בתכנים אישיים. הנאשם גילה אמביוולנטיות בקשר לחשיפת קשייו והבעייתיות בהתנהלותו בקשר הזוגי כשמחד גילה הבנה לחומרת מעשיו, ומאידך התקשה להעמיק בבעייתיות שבהתנהלותו, תוכן המתאים לשלב הטיפולי בו נמצא. השרות התרשם שהנאשם מגלה מחויבות לשקם את מצבו, לומד לקח ומסיק מסקנות אודות התנהגותו עוברת החוק, מודע למחירים של מעורבותו ומבטא רצון להיתרם מקשר טיפולי. בנסיבות אלה, המליץ שרות המבחן על העמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך שנה. כמו כן, המליץ להטיל עליו ענישה שיקומית בדמות עבודות של"צ בהיקף של 300 שעות. עוד המליץ שרות המבחן לבטל את הרשעתו של הנאשם בדיון, זאת נוכח העובדה שהנאשם סיים קורס חובש רפואת חירום ונהג אמבולנס ואינו יכול להתנדב במד"א בשל הרשעתו.

טיעוני ב"כ הצדדים

4. ב"כ המאשימה טענה שהצדדים הגיעו להסדר טיעון נוכח קושי ראייתי מסוים ולאור מצב אישי ומשפחתי, לרבות עמדת המתלוננת. היא הפנתה לערכים החברתיים המוגנים בעבירות אותן ביצע הנאשם. התובעת הפנתה לפסיקה של בית המשפט העליון המורה שבמקרים של אלימות בתוך המשפחה יש לנקוט בענישה מכבידה. נוכח נסיבות ביצוע העבירות, מהן עולה שהנאשם הכה את המתלוננת לאחר ויכוח במסגרתו חשדה בו שהוא מנהל רומן עם אחותה, דחף אותה בשתי ידיו, הכה אותה בפניה באגרופיו, גרם לה לחבלה, היא נמלטה מפניו וקראה לעזרה, אך הנאשם לא חדל ממעשיו ושב ואיים עליה לפני בני משפחתה, פן תערב משטרה - הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים גבוהה ועל כן, יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשים ל-24 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. מבחינת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנתה התובעת לעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, הודה בביצוע העבירות ונטל אחריות. הוא אמנם השתלב בהליך טיפולי אך מצוי בראשיתו. יחד עם זאת, הסכימה התובעת שיש לחרוג במקרה זה ממתחם

העונש ההולם מטעמי שיקום, אך לא באופן עליו המליץ שרות המבחן. לפיכך, עתרה ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שרות, לצד מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מעבירה. ב"כ המאשימה התנגדה לאמץ המלצת שרות המבחן בדבר ביטול ההרשעה כשלטענתה עניינו של הנאשם אינו עומד במבחני הפסיקה הנוהגת בסוגיה זו.

5. ב"כ הנאשם טען שחלפו כשלוש וחצי שנים מאז האירוע כשהמאשימה הסכימה פעם אחר פעם לדחות את הדיונים לצורך קבלת תסקירים משלימים בעניינו של הנאשם, ובכלל זה על מנת לבחון את מצב מערכת היחסים בין הנאשם למתלוננת ואת ההתקדמות בטיפול. גם לאחר שהנאשם הודה, נטל אחריות, שיתף פעולה עם שרות המבחן ועם ההליך הטיפולי, עמדתה של המאשימה לעונש לא השתנתה. נטען שמדובר באירוע נקודתי, בודד, על רקע ויכוח עם המתלוננת. לאחר שהנאשם דחף את המתלוננת בשתי ידיו ונתן לה מכת אגרוף, הוא התקשר בעצמו לאביה כדי לפתור את הבעיה ולא הסלים את האירוע, ואביה הוא זה שנתן לה את המכות כמפורט בסעיף 4 לכתב האישום המתוקן. גם האיום שהשמיע הנאשם הוא איום ברף נמוך ביותר. לאחר הגשת התלונה נגדו הנאשם היה עצור למשך כשבוע ובית המשפט, לאחר שנחשף לראיות, הורה על שחרורו. הסניגור טען שנוכח העובדה שנסיונות המקרה אינם חמורות יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. לדברי ב"כ הנאשם המתלוננת סיפרה שהיחסים בינה לבין הנאשם טובים, הם מטפלים יחד בילדם הלוקה באוטיזם, הם חזרו לגור יחד, אין תלונות נוספות, כשגם בפני השירות היא מדווחת על יחסים תקינים והנאשם עובר הליך טיפולי. נטען שהותרת ההרשעה על כנה והטלת מאסר לריצוי בעבודות שרות יביאו לפגיעה בנאשם ובמשפחתו. עוד לענין ביטול ההרשעה נטען שלנאשם אין עבר פלילי ובנוסף לעבודתו כעצמאי הוא מעונין להתנדב כחובש רפואת חירום וכנהג אמבולנס, לאחר שסיים בהצלחה את הקורסים הייעודיים (נע/1). נטען שרישיון נהג אמבולנס לא ניתן לו בגין ההליך הפלילי דנן, כאשר בהתאם לסעיף 15(ב) לתקנות התעבורה, רשאי המנהל שלא ליתן רישיון למי שהורשע בעבירה פלילית. לשאלת בית המשפט השיב הסניגור שהנאשם לא קיבל מסמך רשמי הדוחה בקשתו לקבל רישיון נהיגה לאמבולנס, אך מברור שערך מול משרד הרישוי נאמר לו שהמניעה מקורה בתיק זה. לאור האמור, עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שרות המבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון הוסיף שהוא מצטער על מעשיו אשר אינם מאפיינים אותו, שעבר הליך טיפולי במסגרת שירות המבחן שסייע לו, וכיום מבקש לחיות בשלום בית יחד עם המתלוננת ומשפחתם.

דין והכרעה

7. דומה כי אין צורך להרחיב אודות חומרתן הרבה של עבירות האלימות בכלל, ואלו המתרחשות בתוך התא המשפחתי בפרט, עבירות שהפכו זה מכבר לנפוצות מאוד במחוזותינו ול"מכת מדינה" של ממש. במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים שעניינם הגנה על שלמות גופו של אדם, ביטחונו, כבודו, בריאותו ושלמות נפשו, ובמיוחד דברים אלה אמורים שעה שעסקינן בעבירות שנעברות כלפי אשתו בביתה-מבצרה, במקום בו היא אמורה להרגיש מוגנת ובטוחה.

מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים במקרה דנן **לא היתה נמוכה**, הואיל ומדובר בהכאת המתלוננת וגרימת חבלה בפניה, כשחלק מהאירוע התרחש בנוכחות בני משפחתה, לצד איום מפורש פן תפנה למשטרה; כשמאידך מדובר

באירוע יחיד ובודד, כשהתקיפה והחבלה אינן ברף העליון של המעשים המוכרים בעבירות מסוג זה.

בע"פ 6758/07 פלוני נ' **מדינת ישראל** (11.10.07) עמד בית המשפט העליון על החשיבות שבשמירה על הערך המוגן בעבירות אלה -

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפלייליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישרו יחסי אהבה, הרמוניה וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

8. מנסיבות הקשורות בביצוע העבירות עולה כי בעקבות ויכוח בין הנאשם לאשתו, בו האשימה אותו בקשר עם אחותה, תקף אותה הנאשם בכך שדחף אותה בשתי ידיו, והכה בפניה באגרופים וגרם לה לחבלה בדמות המטומה מסביב לעין שמאל. גם לאחר שהגיע אביה של המתלוננת לבית, והמתלוננת ביקשה שסייע לה ונמלטה אל חדר הילדים, צלצלה לאחותה וביקשה שתגיע אל הבית, וניסתה לצאת דרך חלון המטבח - לא חדל הנאשם ממעשיו ואיים עליה ש"אם תגיש תלונה במשטרה היא, אמא שלה והילדים ישלמו ביוקר".

הנאשם פעל לבדו, תוך שהוא מנצל את כוחו ומרותו כדי לחבול במתלוננת, כשהגעתם של הוריה ואחותה אל הבית לא גרמו לו לחדול מהתנהלותו האלימה. מהתמונות שהוגשו עולה שלמתלוננת נגרמה חבלה גופנית בדמות המטומה מסביב לעינה, זאת כתוצאה מכך שהנאשם הלם בפניה באגרופיו (**תע/1**). למותר לציין שהנזק שעלול היה להיגרם למתלוננת אלמלא נמלטה מידיה אל החדר יכול היה להיות חמור יותר.

בנקודה זו יוער כי את טענות ב"כ הנאשם לפיהן אביה של המתלוננת גרם, למצער, לחלק מהחבלות בפניה אין בידי לקבל. מעובדות כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, עולה כי הנאשם הוא זה שהכה בפניה של המתלוננת באגרופיו וכך נגרמה לה החבלה בעינה (סעיפים 1, 8 ו-9 לכתב האישום המתוקן), כשלאב מיוחסת רק הדיפת המתלוננת ממנו וניסיון להרגיעה (סעיף 4 לכתב האישום המתוקן), זאת ותו לא.

9. כאמור, מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם מחמירה וקוראת להטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל, כאשר התופעה הפכה זה מכבר ל"מכת מדינה" (ראה, למשל, ת"פ (כפ"ס) 4764-07-20 **מדינת ישראל נגד עבד אל קאדר** (11.1.21)), הגם ששם מדובר בנסיבות חמורות יותר ובמספר מקרים, כך שמתחם העונש ההולם שנקבע שם נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר).

בענייננו, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות, למידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים ולמדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע שמתחם העונש ההולם נע בין **מספר חודשי מאסר ל-18 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.**

10. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, שקלתי את אלה -

- א. הנאשם כבן 38, נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא. תעסוקתו רציפה והוא עובד כעצמאי בתחום מיזוג האוויר יחד עם אחיו.
- ב. חרף קיומו של קושי ראיתי מסוים, הודה הנאשם בביצוע העבירות ונטל אחריות. בכך הביא לחסכון בהעדת עדי התביעה, לרבות (ובמיוחד) בהעדת המתלוננת, על כל המשתמע מכך.
- ג. הנאשם נשוי למתלוננת מזה כ-12 שנים, אב ל-3 ילדים קטינים, בהם ילד שאובחן על הרצף האוטיסטי.
- ד. מאז ביצוע העבירות, משך כ-3.5 שנים, לא שב הנאשם להסתבך בביצוע עבירות נוספות.
- ה. אמנם מתסקירי שרות המבחן הראשונים עולה שהנאשם לא היה זמין רגשית לבצע התבוננות מעמיקה בעצמו ובמעשיו ולא הביע נזקקות טיפולית, אך בתסקירים המשלימים תואר כיצד הנאשם השתלב באופן מוצלח בהליך טיפולי ייעודי - תחילה בסדנא ולאחר מכן בקבוצה טיפולית. בכך, מסוכנותו פחתה. גם המתלוננת דיווחה על חזרה לשגרה ביחסיה עם הנאשם, ונראה שהוא עלה על דרך המלך.

11. בנסיבות אלה - ולכך גם המאשימה מסכימה - ראוי במקרה זה לסטות ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמים של סיכויי שיקום.

נראה שנוכח הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות, העובדה שהנאשם לא שב להסתבך בביצוע עבירות נוספות, והעובדה שהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות תביא, בהכרח, לפגיעה בתעסוקתו של הנאשם, וכפועל יוצא מכך, לפגיעה במשפחתו (לרבות בפניות ובזמינות לבנו האוטיסטי), לא יהא זה מידתי לגזור עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות, ויש לאמץ את המלצת שרות המבחן להטלת צו של"צ בהיקף נרחב של 300 שעות, וזאת לצד צו מבחן למשך שנה ומאסר על תנאי.

סוגיית ביטול ההרשעה

12. אין בידי לקבל את המלצת שירות המבחן בדבר סיום ההליך ללא הרשעה בדין.

מושכלות יסוד הן כי סיום הליך פלילי ללא הרשעה בדין מהווה חריג לכלל לפיו משנקבע שנאשם ביצע עבירה פלילית - יש להרשיעו בה. שני התנאים המצטברים לבחינת סיום הליך ללא הרשעה מנויים בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 - האחד, שסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים; והשני, שעל ההרשעה לגרום לנאשם "נזק קונקרטי" ולהוות פגיעה חמורה בשיקומו או בתעסוקתו.

בפסיקה מאוחרת הדגיש בית המשפט העליון כי מדובר בחריג **מצומצם** שייעשה בו שימוש רק במקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה ונסיבותיה, וכי על הנאשם להציג מסד ראיתי מבוסס ומוחשי המלמד על פגיעה קונקרטית בעתידו.

[רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל** (10.6.14); רע"פ 1535/20 **דוקרקר נ' מדינת ישראל** (15.3.20); ת"פ

(נת' 72551-07-19 מדינת ישראל נ' עמרם (20.10.22)).

13. בענייננו, אני סבור שככלל לא ראוי שבעבירות מן הסוג שביצע הנאשם, שעניינן אלימות במשפחה, ישקול בית המשפט מהלך חריג של הימנעות מהרשעה. ברע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל (20.8.09) כבר עמד בית המשפט העליון על האיזון הראוי בין שיקולי הענישה השונים לבין שיקולי שיקום של נאשם בעבירות מסוג זה -

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח".

ברע"פ 4140/10 חביבאללה נ' מדינת ישראל (6.9.10) עמד בית המשפט העליון על מעמדן של המלצות מטעם שירות המבחן בסיטואציה מעין זו וקבע -

"נכון אמנם, כי במקרה זה עומדות לו למבקש שורה של נסיבות מקלות ובראשן המלצת שירות המבחן. אך כפי שהובהר זה מכבר על ידי בית משפט זה תסקיר שירות המבחן הינו אך בגדר אחד השיקולים (אם כי שיקול מכובד) שעל בית המשפט לשקול בקובעו את עונשו של עבריין שהורשע בדין. לבית המשפט, ולו בלבד, שיקול הדעת והסמכות לגזור דינו של נאשם. שכן, בעוד שירות המבחן אמון על אינטרס שיקומו של המשיב בלבד, לבית המשפט עומדת התמונה הכוללת של אינטרס הנאשם, הקורבן והציבור, ואמון הוא על כולם".

14. אם כן, נראה שנסיבות ביצוע העבירות - דחיפת המתלוננת בשתי ידיים; הלימה בראשה של המתלוננת באגרופים; גרימת חבלה של ממש בדמות המטומה סביב העין; ואיום עליה לבל תתלונן במטרה פן "תשלם על מעשיה ביוקר" - אינן מאפשרות שקילת ביטול ההרשעה בתיק זה.

15. למעלה מן הצורך אציין שגם לו הייתי סבור כי חומרת העבירות ונסיבות ביצוען מאפשרות שקילת סיום ההליך ללא הרשעה, הרי שהנאשם לא הצביע על "נזק קונקרטי" מוכח, כנדרש בפסיקה, שייגרם לו כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה.

ברע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.21) נאמר -

"בית משפט זה שב וקבע כי לא די בחשש אפשרי שהרשעה תפגע בעתיד המקצועי של נאשם כדי להצדיק ביטול הרשעתו, שהרי פגיעה זו היא תוצאה ישירה מהוכחת אשמו של אדם בהליך פלילי (רע"פ 2768/18 סיוון נ' מדינת ישראל, פס' 14 (12.6.2018)). זאת ועוד, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה במקרה דנן אינן קלות כלל ועיקר. תופעת האלימות במשפחה, הפוגעת קשות בתחושת הביטחון של בני המשפחה בכלל וקורבן האלימות בפרט, דורשת מדיניות ענישה מרתיעה, על מנת להביא למיגורה".

גם בענין עמרם הנ"ל התייחס בית המשפט בהרחבה לענין פגיעה בעיסוקו של אדם ותוך שהוא מתבסס על פסיקת בית

המשפט העליון קבע -

"בכל הקשור לתנאי השני, הנאשם עובד כשכיר בחברה לפירוק גגות אזבסט, חששו מובן לי מאחר שהחברה עובדת מול גופים ציבוריים וממשלתיים שונים. עם זאת, לא די בכך כדי להצדיק את ביטול הרשעתו, 'רכישת השכלה או עיסוק במקצוע בהם עשויה להיות נפקות לרישום פלילי, אינם מקימים חסינות מפני הרשעה' (רע"פ 8755/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, 23.12.2021). לכך אוסיף שורה ארוכה של פסקי דין בהם קבע בית המשפט העליון שפגיעה אפשרית בעיסוקו של אדם, אינה מצדיקה, ככלל, ביטול הרשעתו בדין. כך ברע"פ 2323/17 פלוני נ' מדינת ישראל (12.6.17) דן בית המשפט בעניינו של קבלן שהורשע בביצוע עבירות אלימות במשפחה, התגרש מהמתלוננת ובקשתו לביטול ההרשעה נדחתה. עוד ראו - רע"פ 8148/21 דרבשי נ' מדינת ישראל (29.11.2021), שבה הורשע נאשם שהקדיש 5 שנים ללימודי רפואת שיניים ונפסק שההרשעה תפגע בהמשך לימודיו. ערעורו ובקשת ר"ע - נדחו; רע"פ 1/15 כצמן נ' מדינת ישראל (19.1.2015) הדן בעניינו של רופא שהורשע בדין, על אף עיסוקו והמלצת שירות המבחן; רע"פ 5100/14 מסרוואה נ' מדינת ישראל (28.7.2014) הדן בהרשעת רופא בעבירת תקיפה; רע"פ 1931/15 מויססקו נ' מדינת ישראל (26.3.2015) - הדן בעניינו של כבאי שהורשע בדין ורע"פ 4357/13 בן נון נ' מדינת ישראל (26.3.2013) שם סירב בית המשפט לאשר הסדר טיעון שכלל ביטול הרשעה בעבירות אלימות במשפחה".

16. דברים אלה יפים מקל וחומר בעניינו של הנאשם שלפניי, שהינו עצמאי, ופרנסתו מעסק פרטי משפחתי למיזוג אוויר, כך שאין ברישום פלילי כדי למנוע את המשך תעסוקתו. גם העובדה לפיה ברצונו להתנדב כנהג אמבולנס, שלכאורה מחייב היעדר רישום פלילי, אינה בבחינת "נזק קונקרטי" המצדיק סטייה קיצונית ויוצאת דופן עד כדי ביטול הרשעה בפלילים. כאמור, מדובר בפעילות התנדבותית שאינה משפיעה על פרנסתו של הנאשם ואינה פוגעת במשפחתו, וממילא **שיקול הדעת** מסור לרשות, בהתאם לתקנה 15ב(1) ו-(3) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, אשר **רשאית** שלא להנפיק רישיון למבקש מקום בו הוגש נגדו כתב אישום או שהורשע בפלילים. יודגש כי אף בענין זה אין מדובר בחובת סירוב מתן רישיון אוטומטית, כי אם בהענקת שיקול דעת רחב לרשות לבחון אם מדובר **"בעבירה שלדעת הרשות יש בה כדי למנוע מתן תעודה או חידושה"**. לא מצאתי, בנסיבות, "נזק קונקרטי" ומוחשי שייגרם לנאשם באם תחליט הרשות בעניינו, שלא להעניק לו רישיון נהיגה לאמבולנס לצורך התנדבותי.

[ראה והשווה: ת"פ (שלום פ"ת) 64599-12-19 מדינת ישראל נ' פלוני (17.7.22) בפסקאות 21-22].

17. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור כל עבירת אלימות, לרבות עבירת איומים.

ב. הנאשם יבצע 300 שעות של"צ, כמומלץ על ידי שרות המבחן בתסקיר מיום 18.12.22, ובהסכמתו.

ג. אני מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה מהיום.

מובהר לנאשם שבמידה ולא יעמוד בצו המבחן, או שלא יבצע את צו השל"צ ולא יישמע להוראות שרות המבחן ולתנאיו, יהא מוסמך בית המשפט להפקיע את צו המבחן והשל"צ ולגזור את דינו מחדש.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אדר תשפ"ג, 02 מרץ 2023, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד רוני אלסטר, הנאשם ובא-כוחו.